

NEFSE UYGUN DİN PLANLARI

Yüce Allah Kuran'ın, tüm insanları "karanlıklardan nura çıkaracak bir hidayet, bir rahmet ve müjde" olduğunu bildirmiştir. Rabbimiz Kuran ayetleriyle insanlara yaşamları boyunca karşılaşılabilecekleri her konuda kendilerini kurtuluşa ulaştıracak doğru yolu göstermiştir. Daimi bir huzur, mutluluk ve güzel bir hayat yaşayabilmelerinin, nimete kavuşabilmelerinin bilgisini vermiştir.

İnsanlardan kimi, Allah'a bir ucundan ibadet eder, eğer kendisine bir hayır dokunursa, bununla tatmin bulur ve eğer kendisine bir fitne isabet edecek olursa yüzü üstü döner. O, dünyayı kaybetmiştir, ahireti de. İşte bu, apaçık bir kayıptır. (Hac Suresi, 11)

Yeryüzündeki tüm varlıkların tek hakimi olan Rabbimiz, yarattıklarını ve onlara en uygun olan yaşam şeklini de en iyi bilendir. Allah insanların fitratını da ancak imanı kavradıkları ve Kuran ahlakını tam olarak yaşadıkları takdirde mutlu ve huzurlu olabilecek şekilde yaratmıştır. Allah Kuran'da insanlara, kendilerini yarattığı fıtrata yönelmelerini şöyle bildirmiştir:

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fıtratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır..." (Rum Suresi, 30)

Bu gerçek istisnasız tüm insanlar için geçerlidir. İnsan ancak, kendisini yaratan Rabbimiz'e yönelip, Kuran ahlakını tam olarak O'nun sevgisini ve rızasını kazanabileceği şekilde yaşadığı takdirde dünya hayatında güzel bir yaşam sürebilir. Kuran'ın kurtuluşa yönelten yol gösterici özelliği, insanlar üzerinde ancak bu şekilde gerçekleşebilir.

Fakat kimi insanlar, Allah'tan gereği gibi korkmamaları sebebiyle Kuran'ı kendilerine bu şekilde rehber edinmez ve Allah'ın bildirdiği ahlakı tam olarak yaşamazlar. Ayetlerde bu kimselerin, kendilerine sorulduğunda Allah'a iman ettiklerini söyledikleri, ancak daha derin bir iman ve Allah'a gereği gibi kulluk etmeyi kabul etmedikleri bildirilmektedir:

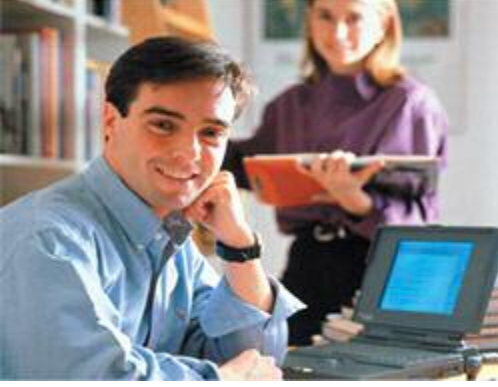
De ki: "Göklerden ve yerden sizlere rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere malik olan kimdir? Diriye ölüden çıkaran ve ölüyü diriden çıkaran kimdir? Ve işleri evirip-çeviren kimdir? Onlar: "Allah" diyeceklerdir. Öyleyse de ki: "Peki siz yine de korkup-sakınmayacak mısınız? (Yunus Suresi, 31)

Andolsun, onlara: "Kendilerini kim yarattı?" diye soracak olsan, elbette: "Allah" diyecekler. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorlar? (Zuhruf Suresi, 87)

Söz konusu kimseler bu bakış açıları nedeniyle, Kuran'a Allah'ın indirdiği şekliyle tabi olmak ve bu nimetten istifade etmek yerine; dini, kendi akılları, nefisleri ya da din ahlakından uzak yaşayan toplumların belirli kuralları doğrultusunda yorumlamaya çalışmaktadırlar. Bu yolla, hak dinden uzaklaşmış farklı ve batıl bir din anlayışının savunuculuğunu yapmaktadırlar. 'Nefse uygun din' olarak da adlandırabileceğimiz bu din anlayışının en önemli özellikleri ise, kişilerin nefsi istekleriyle ve dünyadaki menfaat beklentileriyle çatışmayacak bir inanç şekli olmasıdır.

Bu sahte inanç şekline göre söz konusu insanlar dinin, vicdanlarını rahatlatacağına inandıkları kadarıyla yalnızca bir kısmını yaşayacak, ancak hiçbir zaman için kendi dünyevi beklentilerinden ödün vermeyeceklerdir. Bu batıl din anlayışı hiçbir zaman için onların çıkarlarıyla çatışmayacak, onları maddi manevi hiçbir anlamda zora sokmayacak, hayatın hiçbir alanında fedakarlık yapmalarını, özveride bulunmalarını gerektirmeyecektir. İbadetlerin bazılarını yerine getirecek, ancak düzenlerinin bozulması söz konusu olduğunda bunlardan da kolaylıkla taviz verebileceklerdir.

Kuran ahlakı, bu çarpık anlayıştaki kişilerin toplum hayatında olabildiğince az yer kaplayacak ve nefisleri adına kendilerine hiçbir rahatsızlık vermeyecektir. Bunun sonucunda insanlar yeri geldiğinde nefislerinin meşru olmayan isteklerini hiçbir vicdani rahatsızlık duymadan yerine getirebilecek, adaletten, dürüstlükten, iyilik ve doğruluktan

uzaklaşmaları gerektiğinde bunda bir sakınca görmeyeceklerdir.

Bu anlayış, söz konusu kişilerin yaşadıkları toplumda hiç kimsenin fikirleriyle çatışmadan, ahireti düşünmeksizin kurulmuş olan nefsanî düzen, istek ve eğlenceleri engellemeden ve böylece hiçbir konuda tepki almadan rahatça yaşamalarını sağlayacaktır. Toplumdaki insanların iman edip Allah'a kulluk etmiyor ve Kuran ahlakını yaşamıyor olmaları onları ilgilendirmeyecektir. Kuran ahlakına aykırı olan bu dinin savunucularına göre, asıl olarak tepki çekmemek, çevrelerindeki insanların dünya görüşleriyle çatışmamak esas alınacak ve bu amaç doğrultusunda gereken her konudan taviz verilebilecektir.

Nefse uygun bu sözde dinin savunucuları, insanları Allah'ın beğendiği hayatı ve Kuran ahlakını yaşamaya davet etmek yerine, çevrelerinde de nefis rahatlığının esas alındığı bu sahte dinin tebliğini yaparlar. Hem kendilerini hem de çevrelerindeki insanları bu çarpık din anlayışının geçerliliğine inandırmaya çalışırlar.

Oysa ki nefislerinin hoşnutluğu ve rahatlık üzerine kurulan böyle bir din anlayışının hiçbir şekilde geçerliliği yoktur. Allah bir ayette **"De ki: "Siz Allah'a dininizi mi öğreteceksiniz? Oysa Allah, göklerde ve yerde olanları bilir. Allah, herşeyi bilendir."** (Hucurat Suresi, 16) şeklinde bildirmiştir. İnsan için herşeyin en doğrusunu bilen yalnızca sonsuz ilim sahibi olan Rabbimiz'dir.

Allah Kuran'ın **"(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbim'in kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir..."** (Yusuf Suresi, 53) ayetiyle, nefsin insanları kötülüğe sürükleyici özelliğini bildirmiştir. Allah **"Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır"** (Enam Suresi, 162) ayetiyle, iman edenlerin hayatlarının her anının, yaptıkları her işin Allah'ın emrettiği şekilde olduğunu bildirmiştir.

Allah'ın rızasını kazanabilmek, kimi zaman kişinin nefsinin rahatından ödün vermesini gerektirebilir. Nitekim Allah Kuran'da dünya hayatının, insanların denenmeleri için yaratıldığını; bu amaçla pek çok olayla sınanacaklarını bildirmiştir:

O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstün ve güçlü olanıdır, çok bağışlayandır. (Mülk Suresi, 2)

İnsan, dünya hayatında muhatap olduğu nimetler ve zorluklar karşısında Kuran ahlakına en uygun şekilde davranmak ve tüm bunlar karşısında büyük bir kararlılıkla Allah'ın rızasını aramakla sorumludur. Allah başka ayetlerde **"İnsanlar, (sadece) "İman ettik" diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar? Andolsun, onlardan öncekileri sınadık..."** (Ankebut Suresi, 2-3) şeklinde bildirmektedir. Nitekim gerçek bir iman, Allah'ın sevgisini, rızasını, dostluğunu kazanabilmek için herşeyi göze almayı gerektirir. Allah'ın rızası ise, gerektiğinde nefsin isteklerini yenmeyi, sabır göstermeyi, bazı konulardan feragat etmeyi ve zorluklara göğüs germeyi gerektirebilir.

Bunun yanı sıra Allah Kuran ile tüm insanları 'birbirlerini iyiliğe çağırıp kötülükten sakındırmak'la yükümlü kılmıştır. İman sahibi bir kimse, sırf insanların nefsi anlamda 'rahatı kaçmasın' diye, bu sorumluluğunu yerine getirmekten vazgeçmez. İnsanların kendilerine ya da çevrelerine zarar verdiklerini, güzel ahlaktan, adaletten, doğruluktan uzaklaştıklarını veya kötü bir iş yaptıklarını gördüğü halde, 'rahatsızlık vermemek adına' buna seyirci kalmaz. Kuran'da müminlerin bu konuda göstermeleri gereken ahlak şöyle bildirilmektedir:

Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır. (Al-i İmran Suresi, 104)

Müslümanların bu sorumluluklarını yerine getirmemeleri gibi, başkalarından çekinmeleri nedeniyle kendilerinin de dini gereği gibi yaşamamaları Kuran ahlakına uygun değildir. Kuran'da iman edenlerin Allah'ın rızasına uygun bir yaşam sürme konusunda kınanmaktan hiçbir şekilde çekinmedikleri bildirilmektedir:

Bir insanın samimi dindar olması, hayatını Allah'ın rızasına uygun şekilde geçirmesi toplumdaki bazı insanlar tarafından kabul görmeyebilir. Fakat unutulmamalıdır ki, samimi din anlayışında ölçü 'insanların hoşnutluğu' değildir. Gerçek iman sahibi bir kimse, çevresindeki insanların nefislerine rahatsızlık vermemek ya da onların

hoşnutluğunu kaybetmemek adına asla Allah'ın rızasından vazgeçmez. Her insan ahirette Allah'ın huzuruna tek başına çıkacak, dünya hayatında yaptıkları için tek başına hesap verecektir. Ne yaşadığı toplumun insanları ne de onların bu kişinin yaşam tarzından hoşnut olmuş olmaları, ahirette kişiye hiçbir şey kazandırmayacaktır. İnsan, ancak Allah'ın rızası için yaptığı salih amellerle Rabbimiz'in hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanabilir.

Ayrıca şunu da önemle hatırlatmak gerekir ki, eğer söz konusu insanların böyle batıl bir din anlayışıyla ulaşmak istedikleri hedef 'rahat bir hayat yaşamak' ise, bunu bu yolla elde etmeleri hiçbir şekilde mümkün değildir. Allah, tam aksine bu insanlar için dünyada 'sıkıntılı bir hayat' olduğunu bildirmektedir. Gerçek huzur, mutluluk ve rahatlık ancak Allah'ın insanlar için seçip beğendiği din ahlakınının yaşanmasıyla elde edilebilir. Allah Kuran'da bu gerçeği insanlara şöyle bildirmektedir:

"Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kôr olarak haşredeceğiz." (Taha Suresi, 124)

Böyle batıl bir din anlayışı aynı şekilde toplumlara da sanıldığı gibi rahatlık, huzur ve mutluluk kazandırmaz. İnsanların nefislerinden yana hareket ettikleri, isteyenin istediği gibi nefsinin kötülükten yana tüm isteklerini sınırsızca yerine getirdiği bir toplum modeli ancak yıkıcı özellikler taşır. Bu mantığa sahip olan insanlar, nefisleri adına sınır tanımaksızın her türlü kötülüğü veya ahlaksızlığı meşru görebilirler. Çıkarları için her türlü sahtekarlığı yapabilir, yalan söyleyebilir, zimmetlerine para geçirebilir, çalabilir, dolandırıcılık, yalancı şahitlik yapabilir, sözlerinde durmayabilir, başka insanları ezebilirler. Bunun sonucunda da toplumlara adaletsizlik, eşitsizlik, haksızlık, ahlaksızlık, kavga, çekişme, kin, intikam, isyan ve zulüm gibi olumsuz özellikler hakim olur. Suç oranları alabildiğine artar; cinayetlerin, soygunların, yolsuzlukların, her türlü saldırı ve hakka tecavüzün, uyuşturucu, kumar, fuhuş gibi ahlaksızlıkların meşru görüldüğü ve tüm bunlara kimsenin 'dur' diyemediği bir ortam oluşur. Kuran ahlakı gereği gibi yaşanmadığı için en yakın bilinen insanlar bile birbirine düşman olur. İnsanlar üzüntü, karamsarlık, sıkıntı, yalnızlık, korku, stres, güvensizlik, vicdansızlık, endişe, öfke, kıskançlık, kin, açlık, fakirlik, kavga, düşmanlık, cinayet, ölüm korkusu gibi zorluk ve sıkıntılarla içiçe yaşamaktan kurtulamazlar. Toplum ciddi bir sosyal kaosun ve dejenerasyonun içine sürüklenir. Bunların sonucunda da dünya, savaşlardan, kargaşadan ve zulümden kurtulamaz.

Bu nedenle tüm Müslümanlar böyle 'nefse uygun bir din anlayışı'na karşı dikkatli olmalı; bunun, insanları hak dini özünden uzaklaştırarak, dünyada ve ahirette yıkıma sürükleyecek ciddi bir tehlike olduğunu unutmamalıdır.

Nefsin istekleri, rahatı ve hoşnutluğu üzerine kurulan bir hayat şekli, insanları dünyada ve ahirette ancak yıkıma sürükleyebilir. Gerçek din ahlakı, nefsin değil, Allah'ın hoşnutluğunu ve rızasını kazanma üzerine kuruludur. Bu ahlak ise ancak, insanın tüm hayatını Allah'ın belirlediği ve Kuran ile bildirdiği şekilde yaşamasıyla mümkün olabilir.

Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz. (Enbiya Suresi, 35)

Andolsun, Biz sizden mücahid olanlarla (gayret edenler) sabredenleri bilinceye (belli edip ortaya çıkarıncaya) kadar, deneyeceğiz ve haberlerinizi sınavacağız (açıklayacağız). (Muhammed Suresi, 31)

Ey iman edenler, içinizden kim dininden geri döner (irtidat eder)se, Allah (yerine) Kendisi'nin onları sevdiği, onların da Kendisi'ni sevdiği mü'minlere karşı alçak gönüllü, kafirlere karşı ise 'güçlü ve onurlu,' Allah yolunda çaba harcayan ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir fazlıdır, onu dilediğine verir. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Maide Suresi, 54)

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

Gerçek din, Rabbimiz'in Kuran ile bizlere bildirdiği Kuran ahlakının tam olarak uygulanmasıyla yaşanabilir. İnsanları dünyada ve ahirette kurtuluşa ulaştıracak olan da yalnızca Allah'ın bildirdiği bu doğru yoldur. Allah Kuran'da şöyle buyurmaktadır: Gerçek (hak) Rabbinden (gelen)dir. Şu halde sakın kuşkuya kapılanlardan olma. (Bakara Suresi, 147)